

Poreska praksa za septembar 2014.godine

Pitanja i odgovori iz PDV-a	od strane	2 - 4
Pitanja i odgovori iz poreza na dohodak fizičkih lica	od strane	5 - 8
Pitanja i odgovori iz poreza na dobit pravnih lica	od strane	9 - 9
Pitanja i odgovori - razno	od strane	10 - 10

POREZ NA DODATU VRIJEDNOST

1. Po kojoj stopi se otpisuje mak koji koristite u pekarskoj industriji?

Članom 19 Pravilnika o primjeni zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", broj 65/02 ... 16/06, "Sl. list Cene Gore", broj 64/08 ... 30/13), propisano je da se manjkom proizvoda smatra korišćenje proizvoda u neposlovne svrhe, osim:

- manjka i gubitaka nastalih zbog više sile,
- manjka koji je neodvojivo povezan sa procesom izrade i prerade proizvoda,
- manjka i uništenja po osnovu kala, rastura, loma i kvara proizvoda koji su neodvojivo povezani sa skladištenjem i prevozom proizvoda u stvarnom obimu, a koji ne smiju biti veći od uobičajenog, koji određuje strukovno udruženje, odnosno poreski organ, ako to nije uradilo strukovno udruženje.

Pravilnikom o količini rashoda na koji se ne plaća porez na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", broj 74/06), utvrđena je količina rashoda nastala u vezi sa kalom, rasturom, kvarom i lomom na koje se ne plaća porez na dodatu vrijednost, ukoliko ta količina nije utvrđena aktom strukovnog udruženja.

Obveznik PDV-a rashode utvrđuje neposredno nakon nastanka pojedinog rashoda ili redovnim, odnosno vanrednim popisom proizvoda u skladištu, stovarištu, magacinu, prodavnici, proizvodnom pogonu i drugom sličnom objektu.

Utvrđivanje visine rashoda vrši popisna komisija, odnosno ovlašćeno lice imenovano od strane poreskog obveznika. O izvršenom popisu sastavlja se zapisnik, koji se smatra računovodstvenom ispravom.

Rashodi se utvrđuju na način propisan Pravilnikom, a PDV se ne plaća na rashode do količine utvrđene prema normativu za utvrđivanje rashoda na koje se ne plaća PDV, koji čini sastavni dio Pravilnika.

Normativom je propisan procenat rashoda za ostale prehrambene proizvode:

- Mak i pšenične mekinje 0,80%

Za proizvode koji nijesu obuhvaćeni Normativom rashoda, količina rashoda se utvrđuje prema normativu poreskog obveznika, ako nadležni poreski organ ne utvrdi drugu količinu.

Saglasno Normativu za utvrđivanje rashoda na koje se ne plaća PDV, koji je sastavni dio Pravilnika o količini rashoda na koji se ne plaća porez na dodatu vrijednost, mak i pšenične mekinje su svrstani u dijelu ostali prehrambeni proizvodi, pod red. br. 5 - trgovina na malo, što podrazumijeva vođenje zaliha robe po maloprodajnim, tj. tržišnim cijenama, po kojima treba vršiti i otpis saglasno navedenom Pravilniku.

U svrhe oporezivanja porezom na dobit pravnih lica, eventualni manjak koji bi prelazio Pravilnikom dozvoljene količine tretira se troškovima koji nijesu nastali u svrhe obavljanja djelatnosti i uvećavaju osnovicu za oporezivanje poreza na dobit pravnih lica.

2. Da li se smeđi šećer, koji je po proizvođačkoj specifikaciji nerafinisani šećer od šećerne trske, oporezuje po opštoj ili sniženoj PDV stopi?

PDV se obračunava i plaća po opštoj stopi od 19 % od svakog prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda, osim od prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda za koje je propisano da se PDV plaća po sniženoj stopi, kao i od prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda za koje je propisana nulta (0) stopa PDV- član 24 Zakona o porezu na dodatu vrijednost («Sl.list RCG», br.65/01...76/05 i «Sl.list Crne Gore», br. 16/07...29/13).

Odredbama člana 24a stav 1 tačka 1 citiranog zakona propisano je da se na promet proizvoda, usluga i uvoza osnovnih proizvoda za ljudsku ishranu (hljeb, brašno, mlijeko i mliječni proizvodi, hrana za odojčad, mast, ulje, meso i šećer) PDV obračunava i plaća po stopi od 7%.

Odredbama člana 2 Pravilnika o utvrđivanju proizvoda i usluga koji se oporezuju po sniženoj stopi PDV («Sl. list RCG», br.81/05 i 10/06 i «Sl. list CG», br.06/08 ... 11/09), propisano da se pod šećerom, u smislu člana 24a stav 1 tačka 1 Zakona smatra **rafinisani** šećer iz šećerne repe i šećerne trske.

Iz gore navedenog proizilazi da se nerafinisani smeđi šećer oporezuje opštom PDV stopom 19%.

3. Kakav je poreski tretman isporuke goriva plovnim objektima u marinama?

Članom 25 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", broj 65/01 ...04/06) i ("Sl. list Crne Gore", broj 16/07,40/11,29/13) je propisano da se PDV plaća po stopi od 0% na proizvode koje iz Crne Gore izvozi prodavac, odnosno proizvode koje za njegov račun izvozi drugo lice.

Pravilnikom o posebnim mjerama carinskog nadzora i carinskom postupku za robe koje se koriste za snabdijevanje prevoznih sredstava u međunarodnom saobraćaju ("Sl. list RCG", br. 78/06 i "Sl. list Crne Gore", br. 52/10 27/13) propisuju se posebne mjere carinskog nadzora i carinski postupak za robe koje se koriste za snabdijevanje prevoznih sredstava u međunarodnom saobraćaju (pomorski, vazdušni i željeznički).

Dakle, isporuke goriva plovnim objektima u marinama se mogu obavljati na način propisan navedenim Pravilnikom, naime takve isporuke se moraju obavljati samo iz carinskog skladišta i uz carinski nadzor u carinskom postupku.

4. Na koji način evidentirati prodaju robe na sajmu i primljene avanse za poručenu robu?

Zakonom o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. List RCG" br.65/01, ...«Sl.list CG», br. 16/07,...29/13) u čl. 31 propisana je obaveza poreskog obveznika da za svaki izvršeni

promet proizvoda, ili usluga kupcu izda račun, a ukoliko taj promet proizvoda odnosno usluga naplaćuje u gotovini obavezan je taj promet iskazati preko poreske registar kase. Poreska registar kasa je uređaj za registrovanje podataka o vrijednosti prodatih proizvoda i izvršenih usluga unijetih u njenu bazu podataka, koji se na propisani način saopštavaju kupcu proizvoda, odnosno usluga, uz istovremeno evidentiranje na kontrolnoj traci poreske kase, njihovo evidentiranje u fiskalnoj memoriji poreske kase i formiranje i štampanje fiskalnih dokumenata.

Fiskalni dokumenti su odsječak kasene trake, dnevni izvještaj, periodični izvještaj i izvještaj o presjeku stanja. Svi otisci fiskalnih dokumenata se bilježe na kontrolnoj traci ili elektronskom zapisu poreske kase.

Poreski obveznik, u skladu sa Uredbom, je dužan da da u slučaju neispravnosti poreske kase, kao i prestanka njenog napajanja električnom energijom, promet evidentira preko posebnih računa (paragon blokova) koji su predhodno ovjereni od strane poreskog organa.

U slučaju prodaje robe kada kupac prije isporuke uplaćuje određeni iznos avansa, takav promet takođe se mora evidentirati preko poreske registar kase, a u svrhe vođenja knjigovodstvene evidencije takav promet može da prati profaktura koja se nakon isporuke robe stornira i izdaje konačni račun.

Dakle, izlagači koji na sajmu vrše prodaju svojih proizvoda u obavezi su da promet evidentiraju preko poreske registar kase, u skladu sa važećim zakonskim propisima koji regulišu ovu oblast.

5. Da li kao turistička organizacija treba da evidentirate promet preko poreske kase?

Zakonom o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. List RCG" br.65/01, ...«Sl.list CG«, br. 16/07,...29/13) u čl. 31 propisana je obaveza poreskog obveznika da za svaki izvršeni promet proizvoda, ili usluga kupcu izda račun, a ukoliko taj promet proizvoda odnosno usluga naplaćuje u gotovini obavezan je taj promet iskazati preko poreske registar kase.

Poreska registar kasa je uređaj za registrovanje podataka o vrijednosti prodatih proizvoda i izvršenih usluga unijetih u njenu bazu podataka, koji se na propisani način saopštavaju kupcu proizvoda, odnosno usluga, uz istovremeno evidentiranje na kontrolnoj traci poreske kase, njihovo evidentiranje u fiskalnoj memoriji poreske kase i formiranje i štampanje fiskalnih dokumenata.

Fiskalni dokumenti su odsječak kasene trake, dnevni izvještaj, periodični izvještaj i izvještaj o presjeku stanja. Svi otisci fiskalnih dokumenata se bilježe na kontrolnoj traci ili elektronskom zapisu poreske kase.

Dakle, ukoliko se radi o prodaji proizvoda čija naplata se vrši u gotovini, bez obzira na oblik prodaje, potrebno je takav promet evidentirati preko poreske registar kase.

POREZ NA DOHODAK FIZIČKIH LICA

1. Da li korisnici starosne penzije mogu zasnovati radni odnos?

Prema odredbama člana 112 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Sl. list RCG", br.54/03 ...47/07 i "Sl. list Crne Gore", br.12/07 ...06/14), korisnik starosne penzije koji se zaposli, odnosno obavlja samostalnu djelatnost ima pravo, po prestanku tog zaposlenja, odnosno obavljanja te djelatnosti, na ponovno određivanje penzije, ako je bio u osiguranju po ovom zakonu najmanje godinu dana.

Korisnik starosne penzije ima pravo na ponovno određivanje iste, ako je bio u novom osiguranju najmanje godinu dana.

Ako penzioner ostvaruje lična primanja isplatilac je dužan da obustavi porez po stopi od 9% , a na lična primanja koja su iznad 720 € mjesečno u bruto iznosu, stopa poreza na dohodak iznosi 15%, i prirez po stopama utvrđenim odlukama jedinica lokalne samouprave. Osnovica za obračun prireza je obračunati porez.

Od strane Ministarstva rada i socijalnog staranja dato je mišljenje broj 0601-1530 od 02.03.2009.godine, u kojem se navodi da nakon ostvarivanja prava korisnik starosne penzije može ponovo da se zaposli, odnosno počne da obavlja samostalnu djelatnost i u tom slučaju se isplata penzije ne obustavlja.

Ukoliko se korisnik penzije zaposli, odnosno počne da obavlja samostalnu djelatnost, on praktično postaje osiguranik i dužan je da plaća doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje. Što se tiče doprinosa za zdravstveno osiguranje svojstvo osiguranika u smislu Zakona o zdravstvenom osiguranju stiče se samo po jednom osnovu, starosni i invalidski penzioneri nemaju obavezu uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje u slučajevima kada nakon ovog prava otpočnu sa obavljanjem neke od preduzetničke djelatnosti ili se zaposle.

Dakle, starosni penzioneri mogu zasnovati radni odnos i u tom slučaju isplata penzije se ne obustavlja.

2. Da li se na otpremninu, kada je zaposleni tehnološki višak i dobio je otkaz uz isplaćenu otpremninu od 3.000,00€, plaćaju porez i doprinosi?

Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG" br.65/01...78/06 i "Sl. list CG", br. 86/09...6/13,62/13) u članu 5a stav 2 tačka 7 i 8 propisuju da se ne plaća porez na dohodak na isplaćenu otpremninu kod odlaska u penziju do 1000 € i otpremnine zbog prekida radnog odnosa usljed tehnološkog viška do najnižeg iznosa utvrđenog zakonom kojim se uređuje radni odnos. Zakonom o radu uređeno je da otpremnina ne može biti niža od tri prosječne mjesečne zarade bez poreza i doprinosa kod poslodavca u prethodnom polugodištu, odnosno prosječne mjesečne zarade bez poreza i doprinosa u Crnoj Gori u prethodnom polugodištu, ako je to povoljnije za zaposlenog, ukoliko je isplaćena otpremnina iznad

navedenog iznosa poslodavac je dužan da na razliku obračuna i uplati porez na dohodak po stopi 9%.

Istim Zakonom nije propisano da se ne plaća porez na otpremnine po osnovu sporazumnog raskida radnog odnosa, što znači da se na otpremnine po osnovu sporazumnog raskida radnog odnosa plaća porez na dohodak fizičkih lica na kompletan iznos otpremnine kao i prirez porezu.

Shodno čl.18a Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list CG", br. 13/07, 79/08 i 86/09...14/12,62/13) na primanja zaposlenog po osnovu otpremnina, bez obzira na njihovu visinu, ne plaćaju se doprinosi za obavezno socijalno osiguranje.

[3. Pojašnjenje u vezi oslobođenja poreza na dohodak fizičkih lica za prvih osam godina, shodno članu 32 stav 1 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica](#)

Shodno članu 32, 32a i 32b Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica je propisano da poreskom obvezniku koji otpočne obavljanje djelatnosti u privredno nedovoljno razvijenim opštinama, obračunati porez za prvih osam godina umanjuje se u iznosu od 100%.

Ukupan iznos poreskog oslobođenja iz stava 1 ovog člana za period od osam godina ne može biti veći od 200.000,00 eura.

Prva godina u kojoj se ostvaruje pravo na poresko oslobođenje iz stava 1 ovog člana počinje da teče danom upisa u odgovarajući registar, u skladu sa zakonom.

Poreskim obveznikom, u smislu stava 1 ovog člana, ne smatra se lice koje je u periodu od tri godine koje prethode otpočinjanju obavljanja djelatnosti prestalo da postoji, odnosno prekinulo poslovanje u istoj ili sličnoj djelatnosti.

Ako je poreski obveznik u periodu iz stava 1 ovog člana korisnik državne pomoći u skladu sa posebnim propisom, odnosno ostvario pravo na poresko oslobođenje za novozaposlena lica, u skladu sa posebnim propisom i/ili članom 32b ovog zakona, ukupan iznos oslobođenja ne može biti veći od iznosa iz stava 2 ovog člana.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, pravo na poresko oslobođenje iz st. 1 do 5 ovog člana nema poreski obveznik koji je korisnik državne pomoći dodijeljene zbog suočavanja sa poteškoćama u poslovanju, u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje dodjela državne pomoći.

Poresko oslobođenje iz st. 1 do 5 ovog člana ne odnosi se na poreskog obveznika koji posluje u sektoru primarne proizvodnje poljoprivrednih proizvoda, transporta, brodogradilišta, ribarstva, čelika, trgovine i ugostiteljstva, osim primarnih ugostiteljskih objekata.

Pravo na poresko oslobođenje iz člana 32 ovog zakona ostvaruje se na osnovu zahtjeva poreskog obveznika koji se podnosi nadležnom poreskom organu, u roku od 30 dana od dana upisa u odgovarajući registar, u skladu sa zakonom.

Poreski obveznik iz stava 1 ovog člana dužan je da za period korišćenja poreskog oslobođenja podnese nadležnom poreskom organu izjavu o bilo kojoj drugoj državnoj pomoći primljenoj tokom prethodnih fiskalnih godina, uključujući i oslobođenja iz člana 32b ovog zakona.

Izjavu iz stava 2 ovog člana poreski obveznik podnosi istovremeno sa godišnjom prijavom poreza na dohodak, odnosno zahtjevom za plaćanje poreza u paušalnom iznosu.

O zahtjevu iz stava 1 ovog člana poreski organ odlučuje rješenjem.

Poreski obveznik iz člana 32 ovog zakona, koji na neodređeno vrijeme ili najmanje na pet godina zaposli lice, oslobodja se obaveze plaćanja obračunatog i obustavljenog poreza iz zarade za tog zaposlenog, za period od četiri godine od dana zasnivanja radnog odnosa.

Zaposlenim licem iz stava 1 ovog člana smatra se lice koje se nalazi na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore duže od tri mjeseca, sa kojim je poslodavac zaključio ugovor o radu u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obaveze zaposlenih po osnovu rada, a koje ima prebivalište u nedovoljno razvijenoj opštini.

Zaposlenim licem iz stava 2 ovog člana ne smatra se lice koje je prije zasnivanja radnog odnosa bilo zaposleno kod lica koje je osnivač ili je povezano lice sa poslodavcem kod koga zasniva radni odnos, nezavisno od toga da li je postojao prekid radnog odnosa.

Poresko oslobodjenje iz stava 1 ovog člana ostvaruje se pod uslovom da je ostvaren neto porast broja zaposlenih u odnosu na prosječan broj zaposlenih kod tog poslodavca za poslednjih 12 mjeseci.

Ako poreski obveznik raskine radni odnos sa novozaposlenim licem prije isteka pet godina od dana zasnivanja radnog odnosa, osim na zahtjev zaposlenog, dužan je da, u roku od 30 dana od dana raskida radnog odnosa, uplati porez koji bi platio da nije koristio poresko oslobodjenje iz stava 1 ovog člana.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, poslodavac nema obavezu vraćanja poreza, koji bi platio da nije koristio poresko oslobođenje iz stava 1 ovog člana, u slučaju težih povreda radnog odnosa od strane zaposlenog, prethodno dokazanih u postupku propisanom zakonom koji reguliše rad i radne odnose.

Dakle, ukoliko se radi o poreskom obvezniku čije je sjedište firme na području nedovoljno razvijenih opštinama I koji otpočne sa obavljanjem djelatnosti može koristiti pravo na poresko oslobođenje u dijelu poreza na dohodak I dijelu plaćanja obračunatog i obustavljenog poreza iz zarade zaposlenog, uz ispunjenje naprijed citiranih odredbi zakona, dok u svim ostalim slučajevima nije propisano oslobođenje.

4. Kakve su poreske obaveze naručioca i izvršioca po osnovu ugovora o djelu?

Ukoliko postoji od strane poslodavca potreba za povremeno radno angažovanje određenih lica na poslovima koji nijesu predviđeni u opisu poslova aktom o sistematizaciji radnih mjesta (npr. nije predviđen Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta za organe državne uprave), onda u tom slučaju postoji mogućnost da se isplata naknade izvrši po osnovu ugovora o djelu ili autorskog honorara.

Ukazujemo na odredbe čl.16 stav 1 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, kojima je propisano da se prihodom od samostalne djelatnosti smatra prihod ostvaren od privredne djelatnosti, slobodnih zanimanja, profesionalnih i intelektualnih usluga i prihod od drugih samostalnih djelatnosti koje nijesu osnovna djelatnost poreskog obveznika, a povremeno se obavljaju radi ostvarivanja prihoda, ukoliko se, u skladu sa ovim zakonom, ne oporezuje po drugom osnovu.

Kod obračuna poreza i doprinosa po osnovu isplata po ugovoru o djelu shodno odredbama člana 48 stav 5 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, propisano je da porez na prihode ostvarene od drugih samostalnih djelatnosti iz člana 16 stav 1 ovog zakona obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatilac prihoda pri svakoj isplati, po stopi od 9% na poresku osnovicu, koja predstavlja razliku između ostvarenih prihoda i standardnih rashoda koji se priznaju u

visini 30% od ugovorenih bruto prihoda. Na teret isplatioca obračunava se prirez po stopama koje su utvrđene odgovarajućim odlukama jedinica lokalne samouprave. Osnovica za obračun prireza je obračunati porez na dohodak.

Shodno odredbama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, obveznici doprinosa za obavezno socijalno osiguranje su lica koja ostvaruju ugovorenu naknadu, ako nijesu obveznici po drugom osnovu.

Dakle, Vaše pitanje je vezano za radne odnose koji su uređeni Zakonom o radu, za čije tumačenje je nadležno Ministarstvo rada i socijalnog staranja, te Vas iz tog razloga radi dobijanja konkretnog odgovora upućujemo na isto.

POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA

1. Da li je za preduzeće koje se bavi međunarodnim transportom kupovina kamiona kao osnovnog sredstva, trošak ili je u pitanju povećanje vrijednosti osnovnih sredstava?

Osnovne karakteristike osnovnih sredstava su: koriste se u poslovnim aktivnostima poduzeća u dužem vremenskom razdoblju, u vijeku upotrebe ne mijenjaju svoj fizički oblik, postepeno se troše, tako što dio svoje vrijednosti prenose na gotove proizvode ili usluge, te podliježu obračunu amortizacije kojom se mjeri postupno trošenje osnovnih sredstava

Osnovna sredstva u materijalnom obliku se dalje mogu podijeliti na prirodna bogatstva i sredstva za rad. Sredstva za rad su najveća i najznačajnija grupa osnovnih sredstava. Sredstva za rad obuhvaćaju građevinske objekte, postrojenja i opremu (mašine, alati, pogonski, skladišni i kancelarijski inventar, namještaj, transportna sredstva). Tokom korišćenja osnovnog sredstva mogu se pojaviti naknadni izdaci. Ukoliko se naknadnim izdacima za osnovno sredstvo produžuje vijek upotrebe ili se postiže poboljšanje upotrebne vrijednosti, takav izdatak imat će obilježje dodatnog ulaganja i povećat će vrijednost osnovnog sredstva. Ukoliko se radi o obnovi postojeće funkcije u obliku tekućeg ili investicijskog održavanja, takav izdatak imat će obilježje rashoda.

RAZNO

1. Da li postoji mogućnost da se plaćanje poreza na imovinu izvrši iz inostranstva(Srbija), te da li se Rješenje o porezu na imovinu može poslati e-mailom sa podacima za plaćanje (SWIFT i IBAN)?

Obračun i naplata poreza na nepokretnost nije u nadležnosti Poreske uprave Crne Gore. Porez na nepokretnosti uvodi jedinica lokalne samouprave svojim propisom i prihodi po ovom osnovu pripadaju jedinici lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi nepokretnost, što je regulisano čl.1 Zakona o porezu na nepokretnost ("Sl. list RCG", br. 65/01, 69/03, "Sl. list Crne Gore", br. 75/10).

Shodno navedenom za dobijanje instrukcije za plaćanje poreza na nepokretnost i načina na koji da vam se dostavi rješenje, možete se obratiti Upravi lokalnih javnih prihoda Sekretarijata za finansije i budžet Opštine na čijoj se teritoriji nalazi nepokretnost.